

**UCHWAŁA NR XIX/201/25
RADY MIEJSKIEJ ORZESZE**

z dnia 27 listopada 2025 r.

w sprawie rozpatrzenia skargi na Dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Orzeszu

Na podstawie art.18 ust.2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz.U. z 2025r. poz.1153) w związku z art.229 pkt 3 i art.237 § 1, 3, 4 ustawy z dnia 14 czerwca 1960r. - Kodeks postępowania administracyjnego (Dz.U. z 2024r. poz.572 z późn.zm.) po rozpatrzeniu przez Komisję Skarg, Wniosków i Petycji

Rada Miejska Orzesze uchwala, co następuje

§ 1. Uznać za bezzasadną skargę na Dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Orzeszu wniesioną przez Panią H.K. pismem z dnia 30.09.2025r.

§ 2. Szczegółowe uzasadnienie zajętego stanowiska w sprawie stanowi załącznik do niniejszej uchwały.

§ 3. Zobowiązać Przewodniczącą Rady Miejskiej Orzesze do zawiadomienia Skarżącej o sposobie załatwienia skargi.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady
Miejskiej

mgr inż. Mateusz Szweda

Uzasadnienie

W dniu 30 września 2025r. (wpływ do Urzędu 02 października 2025r.) Pani H.K. skierowała do Przewodniczącego Rady Miejskiej skargę na Dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Orzeszu (dalej: Skarga). Zgodnie z art.229 pkt 3 Kodeksu postępowania administracyjnego (dalej: KPA) właściwym organem do rozpoznania skargi na działalność dyrektora jednostki organizacyjnej jest Rada Miejska.

Skarga dotyczy sytuacji rodziny objętej działaniami Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Orzeszu. W jednej części jest skargą na brak podejmowania działań przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Orzeszu w zakresie zapewnienia pomocy Panu K. natomiast w drugiej skargą na działania Zespołu Interdyscyplinarnego, zajmującego się przeciwdziałaniem przemocy domowej, którego obsługę zapewnia Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej. W zakresie kompetencji rozpatrywania skargi przez Radę Miejską mieści się tylko część dotycząca braku podejmowania działań przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Orzeszu w zakresie zapewnienia pomocy Panu K., ponieważ rozpatrywanie skargi na działania Zespołu Interdyscyplinarnego w myśl art.9 ust.7h ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej należy do Burmistrza Miasta – i może ją wnieść osoba objęta procedurą „Niebieskiej Karty”, którą nie jest Pani H.K.

Zgodnie z ustalonym stanem faktycznym:

1) pierwsza wiadomość e-mail wpłynęła w dniu 05.08.2025r., na którą odpowiedź udzielono w dniu 22.08.2025r.,

2) kolejna wiadomość e-mail wpłynęła w dniu 10.09.2025r., na którą odpowiedź udzielono w dniu 10.09.2025r.,

3) trzecia wiadomość z dnia 11.09.2025r., na którą nie udzielano odpowiedzi.

Zgłoszenie wysłane wiadomością e-mail w myśl przepisów prawa nie jest traktowane jako formalny wniosek strony. Stanowi o tym art.63 § 1 Kodeksu postępowania administracyjnego "Podania (żądania, wyjaśnienia, odwołania, zażalenia) wnosi się na piśmie, za pomocą telefaksu lub ustnie do protokołu. Podania utrwalone w postaci elektronicznej wnosi się na adres do doręczeń elektronicznych lub za pośrednictwem konta w systemie teleinformatycznym organu administracji publicznej. Jeżeli przepisy odrębne nie stanowią inaczej, podania wniesione na adres poczty elektronicznej organu administracji publicznej pozostawia się bez rozpoznania."

W dniu 22.08.2025r. udzielono Pani H.K. odpowiedzi na pierwszą wiadomość mailową z dnia 05.08.2025r., pouczając stronę o sposobie wnoszenia wniosków do tutejszej instytucji, proponując również osobiste spotkanie w celu omówienia możliwości udzielenia pomocy ze strony Ośrodka. Pani H.K. ani Pan K. nie skontaktowali się w tej sprawie, nie wpłynął żaden formalny wniosek strony. Pani H.K. nie skorzystała z możliwości osobistego spotkania. Komunikacja w sposób przewidziany w Kodeksie postępowania administracyjnego umożliwia organowi weryfikację osób, które chcą się starać o przysługujące im świadczenia. Telefonicznie czy mailowo Ośrodek udziela informacji jedynie ogólnie, podając jakie osoba ma możliwości, jakie musi spełnić ustawowe wymogi oraz jakie dokumenty musi przedstawić. Nie ma natomiast możliwości opowiadać i informować o sytuacji rodzinnej dotyczącej osób objętych jakąkolwiek pomocą przez Ośrodek. Jest to zagrożone odpowiedzialnością wynikającą z Kodeksu Karnego.

Sytuacja zgłaszana przez Panią H.K. jest znana Ośrodkowi. Rodzina jest w kontakcie z pracownikiem socjalnym od ponad 2 lat, jest objęta wsparciem w ramach pracy socjalnej oraz rządowego programu („Opieka wytchnieniowa”). W 2025 roku pracownik socjalny ponad 20 razy kontaktował się z rodziną, której członka dotyczy skarga (wizyty w miejscu zamieszkania, interwencje, długie rozmowy telefoniczne) oraz podejmował współpracę z innymi instytucjami na rzecz pomocy tej rodzinie (m.in. policja, poradnia w Mikołowie). W toku udzielania pomocy na rzecz rodziny od miesiąca kwietnia 2023 roku, członkowie rodziny wspólnie zamieszkałi z Panem K., jak i on sam, nie wnioskowali o pomoc wynikającą z ustawy o pomocy społecznej, z powodu posiadanych dochodów, których nie ujawniali pracownikowi socjalnemu. Natomiast przez wzgląd na sytuację

zdrowotną w środowisku i spełnianie kryteriów jeden z członków rodziny jest od 2023r. objęty inną formą pomocy wynikającą z rządowego programu w ramach Funduszu Solidarnościowego, udzielaną bez względu na dochód, która to pomoc jest monitorowana przez pracowników socjalnych w miejscu zamieszkania. Rodzina nigdy nie zgłaszała potrzeby pomocy w innych formach. Pan K. był motywowany do regularnego leczenia i stosowania zaleceń lekarskich, a także do podjęcia leczenia w Poradni Specjalistycznej w Mikołowie, ponieważ w sytuacjach zaprzestania zażywania leków, jego zachowanie ulegało pogorszeniu, przejawiało się agresją. Pan K. okresowo pracował, a w momencie utraty pracy był motywowany do jej poszukiwania. Pracownicy socjalni udzielili pomocy Panu K. w napisaniu odwołania dotyczącego świadczenia rentowego z ZUS, które zostało mu odmówione na podstawie orzeczenia lekarza orzecznika ZUS, stwierdzającego, że nie jest niezdolny do pracy. Pracownik socjalny udzielił Panu K. także pomocy w wypełnieniu wniosku o uzyskanie orzeczenia o stopniu niepełnosprawności do Powiatowego Zespołu Orzekania o Niepełnosprawności, które wydano w miesiącu wrześniu 2025r., i zostało przedłożone do wniosku złożonego za pośrednictwem pracownika socjalnego Szpitala w miesiącu październiku br. Na podstawie jego aktualnej sytuacji życiowej, zawodowej, zdrowotnej oraz dokumentu, jakim jest orzeczenie o stopniu niepełnosprawności wskazanym w ustawie o pomocy społecznej, przy jednoczesnym spełnieniu kryterium dochodowego – dochodu poniżej 1010zł dla osoby samotnie gospodarującej, warunkującego przyznanie pomocy, nabył prawo do świadczeń z pomocy społecznej.

Kolejną kwestią podnoszoną przez Panią H.K., jest udział Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Orzeszu w staniu się osobą bezdomną przez Pana K. Skutkiem wydanego na wniosek rodziny (a nie Ośrodka) przez Sąd Rejonowy w Mikołowie Postanowienia o nakazie opuszczenia wspólnie zajmowanego lokalu na podstawie art.11a Ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej, osoba ta została pozbawiona możliwości zamieszkiwania w swoim domu z powodów, które Sąd uznał za istotne. Pani H.K. zarzuca niezapewnienie Panu K. po wydaniu postanowienia przez Sąd Rejonowy w Mikołowie jakiegokolwiek formy opieki ani schronienia. Z informacji posiadanych przez tutejszy organ wynikało, że Pan K. skorzystał z własnej możliwości jaką jest pomoc rodziny mieszkającej poza Orzeszem. Wpisuje się to w zasadę subsydiarności wymienioną w ustawie o pomocy społecznej. Pomoc społeczna jest zawsze na końcu, jeśli brak możliwości innych rozwiązań. Pan K., z wiedzy posiadanej przez Ośrodek, nie przebywał na terenie Orzesza, czyli był poza zasięgiem terytorialnego działania Ośrodka. Nie został również złożony wniosek w innej miejscowości, który by przekazano zgodnie z właściwością miejscową, do którego Ośrodek mógłby się odnieść. Sąd Rejonowy w Mikołowie wydał Postanowienie w trybie zabezpieczenia na czas toczącego się postępowania. Do obowiązków Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Orzeszu jest przekazanie na wniosek Sądu posiadanej dokumentacji, która została przekazana w lipcu 2025r. Obowiązkiem pracownika socjalnego biorącego udział w Procedurze „Niebieskie Karty” jest rzetelne informowanie o przysługujących możliwościach prawnych, z jakich rodziny mogą skorzystać, i właśnie takie działanie miało miejsce w tej rodzinie. Skorzystanie z tego instrumentu było prawem wspólnie zamieszkających członków rodziny.

Sytuacja opisywana przez Panią H.K. jest przedstawiana z punktu widzenia członka rodziny wspólnie niezamieszkałej, również zaangażowanej w skomplikowaną sytuację rodzinną. Zrozumiana jest troska i doceniona okazana Panu K. pomoc. Natomiast Ośrodek nie posiada dokumentu, potwierdzającego, by Pani H.K. była pełnomocnikiem czy przedstawicielem ustawowym swojego siostrzeńca - osoby pełnoletniej, zatem Pan K. traktowany jako osoba posiadająca pełną zdolność do czynności prawnych. Mimo, iż pozyskał orzeczenie o stopniu niepełnosprawności, nie jest to jedyną przesłanką uznającą go za osobę zupełnie nieporadną. Nie jest wiadome, że jest on osobą całkowicie bądź częściowo ubezwłasnowolnioną. Nie ma żadnych podstaw do przekazywania osobie postronnej jakiegokolwiek informacji dotyczącej działań Ośrodka w stosunku do osoby lub rodziny objętej dowolną formą pomocy.

W sprawie udzielania informacji osobom trzecim, pracowników Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej obowiązuje poufność wynikająca z Ustawy o pomocy społecznej, Ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej a także ochrona danych osobowych w myśl Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016r. w sprawie ochrony danych osobowych. Komunikacja z członkami rodziny niezamieszkałej wspólnie, która dotyczy spraw

załatwianych w środowiskach nie jest możliwa. Przepisy prawa i profesjonalizm wykonywanych obowiązków zobowiązują do odmowy udzielania wszelkich informacji pozyskanych w toku zadań związanych z realizacją obowiązków służbowych i zawodowych osobom do tego nieuprawnionym.

W dniu 07.10.2025r. Pani H.K. zadzwoniła do Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Orzeszu, której udzielono ogólnej informacji o zasadach i możliwościach uzyskania pomocy, jakie Ośrodek może przyznać osobie w opisywanej sytuacji. Informacji tych udzielił również telefonicznie Panu K. pracownik socjalny. Nawiązano kontakt z placówką aktualnego leczenia szpitalnego Pana K. i wysłano zlecenie przyjęcia wniosku oraz przeprowadzenia rodzinnego wywiadu środowiskowego przez pracownika Szpitala. Pan K. w rozmowie telefonicznej z pracownikiem socjalnym wyraził taką wolę. Ośrodek otrzymał kompletną dokumentację, na podstawie której potwierdzono uprawnienia do skorzystania z kilku rodzajów świadczeń (świadczenia pieniężne i niepieniężne – w miesiącu października wydano 5 decyzji, świadczenia pieniężne wypłacono, zostało zapewnione miejsce do którego osoba ta może udać się po zakończeniu leczenia).

Wśród pracowników socjalnych zatrudnionych w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Orzeszu pracujących z rodzinami w terenie, nie ma osoby o imieniu Sylwia, na którą powołuje się Pani H.K. w mailu z dnia 05.08.2025r., a z którą rzekomo rozmawiała. Zapewnić mogę, że pracownicy socjalni nie piją kawy w środowiskach, do których przychodzą pełnić obowiązki służbowe, ponieważ jest to obciążone sporym ryzykiem dotyczącym skutków zdrowotnych i higienicznych. Więc część opisanych zdarzeń podawanych przez Skarżącą nie ma pokrycia w rzeczywistości. Osoby zatrudnione w Ośrodku starają się wykonywać swoje obowiązki z pełnym zaangażowaniem na rzecz pomocy rodzinom, rzetelnie, sumiennie i zgodnie z prawem, nie dając się wciągać w wieloletnie konflikty rodzinne czy manipulacje. Zdarza się, że niejednokrotnie są obarczani winą za brak możliwości szybkich rozwiązań wieloletnich konfliktów, szczególnie dotyczących osób dorosłych, niejednokrotnie zaburzonych i niezdiagnozowanych, które usiłują przekonać do skorzystania z pomocy specjalistów. Oczekiwania osób wnoszących podania niejednokrotnie rozmiągają się z możliwościami i kompetencjami Ośrodka Pomocy Społecznej.

Podsumowując - pomoc, której oczekuje Pani H.K., a która miałaby być udzielona niezależnie od zgody rodziny, której ona dotyczy – nie jest możliwa do realizacji w oczekiwanej formie. Natomiast Pan K. uzyskał niezbędną pomoc ze strony Ośrodka i będzie objęty dalszymi działaniami.

Z uwagi na brak jakichkolwiek znamion wskazujących na brak podejmowania działań przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Orzeszu w zakresie zapewnienia pomocy Panu K., Rada Miejska Orzesze na podstawie stanowiska Komisji Skarg Wniosków i Petycji z posiedzenia w dniu 18.11.2025r. postanowiła uznać skargę za bezzasadną.